

РЕЗУЛТАТИ ПОПИСА СТАНОВНИШТВА 2011. ЗА ШУМАДИЈУ И КРАГУЈЕВАЦ

Југословени – нација у изумирању

Нови подаци које је објавио Републички завод за статистику, а који се тичу националног идентитета и заступљености полова, указују да се у Шумадији драстично смањио број Црногораца и Југословена. Жене су се махом из села преселиле у градове, па руралним подручјима доминирају мушкарци, док у Крагујевцу има пет хиљада више представница лепшег пола

ише Никола Стефановић

Коначан збир након детаљног сређивања података добијених прошлогодишњим пописом становништва каже да у Шумадијском округу живи тачно 293.308 људи. Прираштај је тако, што смо и без цифара знали, и даље у незадрживом паду, с обзиром да је 1991. године Шумадију настањивало готово 19.000 људи више, но ако је за утеху, без готово 14.000 становника остали смо током деведесетих година, а од 2002. до данас за нешто више од 5.000.

Када је реч о територији која припада Крагујевцу, сем током поменутих ратних година, увек је бележен раст житеља, па смо тако на почетку распада СФРЈ имали преко 176.000 становника. Из ратова и економског расула изашли смо чак и безболно, са око 500 људи мање, да бисмо 2011. годину и нову економску кризу дочекали са близу 180.000 мештана. Како ћемо из ње изаћи и у ком броју, мораћемо да сачекамо једну деценију до новог пописа.

У самом градском језгру по попису сада има рекордних 150.835 житеља и занимљиво је да још никада није евидентиран пад броја Крагујевчана, међутим за разлику од града, околна села бележе супротан тренд, те је одлив становништва из деценије у деценију константан и у односу на 1991. данас у крагујевачким селима има три хиљаде људи мање.

■ Једино Роми бележе раст

Оно што свакако пре анализе треба поменути је да је националност више од 4.000 Крагујевчана (три одсто) остала неевидентирани, и то њих преко 2.000 није се изјаснило, око 1.600 се нашло у рубрици „непознато“, 231 се води под „остало“, а 211 се одлучило за „регионалну припадност“, претпостављамо углавном за националност „Шумадинац“.

Из Републичког завода за статистику добили смо објашњење да су у одељак „непознато“ ушли сви они којима је националност била

нечитко написана и није се могло правилно растумачити. У ову групу улазе и они који се осећају као „Индијанци“, „Ванземаљци“, „Цедаци“, „космополите“, „Фараони“, „мрави“, „рх позитивни“ итд. док су у „остале“ убројани они који припадају националним мањинама чији број на нивоу Србије не прелази 2.000.

Чак 95,5 одсто Крагујевчана су српске националности и тај однос није се мењао у ове две деценије. Од преосталих 3.200 становника који чине националне мањине (када се одбију све горе поменуте групе) најбројнији су Роми, којих је готово половина од овог броја и практично су једина мањина која је забележила раст у односу на 2002. када их је било близу 400 мање. За њима следе Црногорци (645) који су се готово преполовили и Македонци (297), којих је приближно исто као раније, као и Хрвата (192). Цифру од 100 прелазе још једино Југословени (175) и Горанци (101).

Југословени су доживели и највећи „одлив“ јер их је само девет година раније било 382, а куриозитет је да готово сви Горанци из Шумадије живе у Крагујевцу. Оних који су се определили по верској припадности као муслимани сада је мање него 2002. године, али је незнатно порастао број Бошњака, док се број осталих мањина није значајно мењао.

Интересантно је да, сем у случају Црногораца, Југословена, Горанаца и Рома, већину мањинске популације чине жене, па је лако претпоставити да су у питању крагујевачке „снаше“, те су тако свих 18 крагујевачких Украјинаца у ствари - Украјинке, а слично је и са Словакијама, Рускињама, па и Хрватицама, док је у случају Македонаца однос 2:1 у корист нежнијег пола. Иначе, говорећи о Крагујевцу у глобалу, у граду, на радост урбаних Дон Жуана, има око 5.000 жена више него мушкараца, али зато у околним селима са шездесет „разлике“ воде мушкарци.

Уз све ово, приметно је и то да су села етнички готово стопостотно чиста, тј. насељена искључиво Србима, те од свих припадника мањина који су се на попису изјаснили на селу живи свега њих 346. И то готово половина од тог броја су Роми, а трећина Црногорци, те је још једино двоцифрен број Хрвата и Македонаца, док је сеоских Југословена - седам.

■ Исто у целој Шумадији

У случају осталих шумадијских општина ситуација се прилично подудара, па тако у урбанијој сре-

Page: 8

Reach: 0

Country: SERBIA

Size: 873 cm2

2 / 3

дини живи више жена и већина припадника националних мањина. Од 46.225 становника на територији општине Аранђеловац, 2.000 су припадници националних мањина и оних који се налазе међу „осталима”, „непознатима” и „неизјашњенима”. Редослед је такође исти, па је највише Рома (382) и Црногораца (186), а за њима следе Македонци (60) и Југословени (49). За девет година општина је изгубила 2.000 становника, а само насеље бележи већ две деценије раст од просечних 500, што сведочи да је такође на делу пражњење околних села, која су остала без тачно 2.500 мештана у односу на 2002. Веће промене у присутности националних мањина појављују се у случају Црногораца, којих је мање, и Рома, којих је више, док сада има 18 муслимана, за разлику од претходног пописа када није било ниједног. Југословена има практично исто колико их је и било, али зато сада има свега 14 Руса наспрам некадашњих 100. Ипак, Аранђеловац се може подичити чињеницом да у њему, иако је занемарљив број, живи више Немаца него у Крагујевцу. Жена у целој општини има хиљаду више него мушкараца, тачно онолико колико их има више у самом насељу. Међутим, околна села остала су без укупно 1.300 припадница нежног пола, а „вишак” је вероватно завршио у другим, већим градовима, могуће и у самом Крагујевцу.

Баточина је девет година касније мања за око 500 становника, а када се збере број оних који су се изјаснили као Срби тада и сада, испада да је Срба мање таман толико. Ова варош никада није била превише привлачна за националне мањине, па је тек пар стотина оних који нису српске националности. Предњаче Роми и Црногорци по бројности, али је из Његошеве постојбине сада њих две трећине мање. Југословени се држе „кану клисурине”, па их је и даље девет као и пре.

Општина Кнић је, чини се, сразмерно својој величини претрпела највећи удар, с обзиром да је са преко 16.000 житеља спала на једва нешто преко четрнаест. С обзиром да није привлачан ни женама нити мањинама, и једних и других је све мање. Отуда и у самом насељу живи више мушкараца, док националних мањина има у траговима. Највише је Црногораца (22), готово три пута мање него 2002., Југословени су се

преполовили, док се, изгледа, и један једини Ром у међувремену одселио. Једнако атрактивно за мањине је и Лапово, где је 2011. године евидентирано мање од стотину припадника мањинских народа, од којих више од половине чине Роми. Југословена, којих је било пет, више нема, али ако је за утеху, „мањак” жена је исти као и у случају мушкараца.

У рачанској општини припадника других народа и народности има најмање - укупно 65, при чему је број у поређењу са 2002. мањи за тачно онолико колико је мање Црногораца. Иако то можда делује изненађујуће, Рача је једина шумадијска општина у којој Југословени имају позитиван прираштај, с обзиром да их је сада девет, спрам негдашњих осам. Но, зато је приметно опало женско становништво, те је било потребно непуну деценију да овај крај остане без њих близу 800, што је чак 12 процената мање него што их је било.

Коначно, територија општине Топола бројчано је остала без највише становника - близу 3.000. Сходно томе опало је и присуство националних мањина, па су упола бројчано „слабији” Црногорци и Југословени, али су просек поправили Роми, којих је дупло више (105). Специфичност Тополе, пак, лежи у томе што готово две трећине припадника других националности живи у околним селима, а не у вароши, при чему је то посебно изражено у случају Рома, од којих само петина има боравиште у самом насељу. Од укупног броја људи који недостају, варош је мања за 500, док су осталих 2.400 којих више „нема” из околних села, а од тог броја, 1700 је жена.

	укупно	мушкарци	жене
Општина Крагујевац	179.417	87.334	92.083
Град Крагујевац	150.835	73.015	77.820
Села	28.582	14.319	14.263
Срби	172.052	83.652	88.400
Роми	1.482	751	731
Црногорци	645	345	300
Македонци	297	101	196
Хрвати	192	59	133
Југословени	175	100	75
Горанци	101	52	49
Муслимани	97	49	48
Бугари	41	23	18
Руси	40	6	34
Бошњаци	37	27	10

Page: 8

Reach: 0

Country: SERBIA

Size: 873 cm2

3 / 3

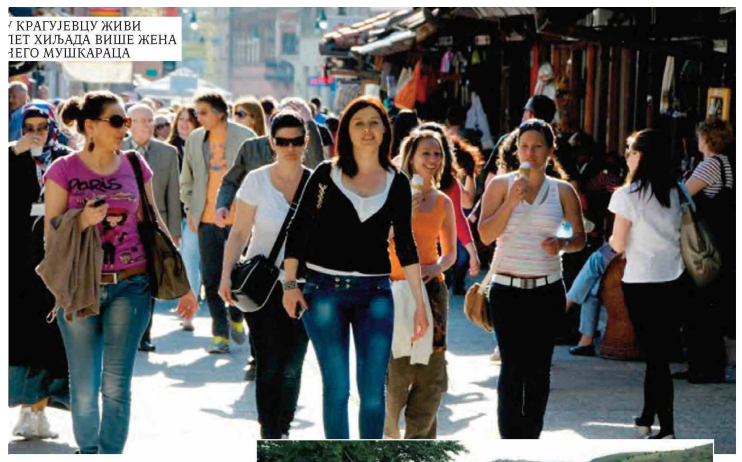
Мађари	37	10	27
Словенци	34	13	21
Албанци	27	15	12
Украјинци	18	0	18
Румуни	17	6	11
Словаци	16	1	15
Власи	7	4	3
Русини	6	2	4
Буњевци	4	0	4
Остало	231	124	107
Неизјашњени	2.031	1.073	960
Регионална припадност	211	137	74
Непознато	1.613	781	832

У СЕЛИМА КРАГУЈЕВАЧКЕ ОПШТИНЕ БРОЈ ЖИТЕЉА ПАО ЗА ТРИ ХИЉАДЕ

МЕЂУ НАЦИОНАЛНИМ МАЂИНАМА У КРАГУЈЕВЦУ ГОТОВО ПОЛОВИНУ ЧИНЕ РОМИ

У КРАГУЈЕВЦУ ЖИВИ
ПЕТ ХИЉАДА ВИШЕ ЖЕНА
НЕГО МУШКАРАЦА